

en rimelig Forrentning af et almindeligt Vejbaneanlæg. Og Driften af et saadant Anlæg vil jo ogsaa koste Penge. Man regner med, at et Anlæg som det foreslaaede med den saakaldte Hængefærge — for saa vidt man fra Folketingets Side vilde være gaaet med til det —, et Anlæg, som utvivlsomt vilde have været i Stand til i en lang Aarrække at besørges Vejførselen, vilde have medført en Merudgift paa 1,8 Mill. Kr. Driften af dette Anlæg vilde, hvis man regner med 20 000 Biler, have kostet ca. 50 000 Kr. om Aaret, og hvis man regner med 50 000 Biler, ca. 70 000 Kr. om Aaret i direkte Drift — her er selvfølgelig ikke indbefattet noget til Forrentning og Amortisation af denne Merudgift. Men hvis en Vejbro bliver bygget, kan man ikke uden videre gaa ud fra, at alle Motorkøretøjer vil benytte den og betale de 5 Kr. pr. Køretøj, som jeg her har beregnet som Gennemsnit. Der findes nemlig to Færgeanlæg, et fra Middelfart til Snoghøj og et fra Strib til Fredericia, og jeg vilde tro, at Gennemsnittet af den Indtægt, som de har ved at føre Køretøjer over, ligger omkring 5 Kr. pr. Køretøj. Naar der kommer en almindelig Færdselsbro, som Motorvogne kan køre over, er der ingen Tvivl om, at disse Færgeanlæg vil iværksætte en Konkurrence, og jeg skulde tro, at de var i Stand til at sætte Prisen ned til omtrent det halve og endda betale sig meget godt. I saa Fald maatte man imidlertid enten nedsætte Afgiften for at føre Vogne over Broen, eller ogsaa vilde der komme betydeligt færre Vogne. I det hele har Forholdene stillet sig saaledes med Hensyn til Anlægget af en Vejbro, at jeg ikke har fundet det økonomisk forsvarligt at stille Forslag herom. Derfor endte vi med fra Statsbanernes Side at foreslaa det saakaldte Hængefærgeanlæg, som i en Aarrække i alt Fald vilde have kunnet besørges Trafikken, og som havde mest Udsigt til at give en nogenlunde rimelig Rente, selv om heller ikke det kunde have forrentet sig fuldt ud. Men vi har aldrig hæftet os stærkt ved dette, og jeg har i og for sig ikke ventet, det vilde gaa igennem Rigsdagen, idet jeg antog — det udtalte jeg ogsaa ved Lovforslagets første Behandling i Folketinget —, at man vilde ende med for ikke at foregribe noget med Hensyn til Fremtiden at lade Jernbanebroens Strømpiller udføre saaledes, at de uden større Undervandsarbejder kan udbygges til tillige at danne Piller for en Færdselsbro. Saa er der nemlig intet foregrebet med Hensyn til Fremtiden, saa

kan der, hvis Forholdene maatte gøre det ønskeligt eller nødvendigt, opføres en Færdselsbro ved Siden af Jernbanebroen. Og dette er den Løsning, Folketinget er kommet til. Udgiften herved anslaaes til 1,5 Mill. Kr. Det er en Selvfølge, at disse 1,5 Mill. Kr. ikke kan falde Statsbanernes Budget til Last, men maa opføres paa Ministeriet for offentlige Arbejders almindelige Budget.

Der har under Lovforslagets Behandling baade ved dets Fremsettelse og senere, fordi Valutaforholdene har udviklet sig i ugunstig Retning, fra forskellig Side rejst sig Betænkelighed ved de Udgifter, vi kommer til at staa overfor ved Udførelsen af de her foreslaaede Arbejder i den kommende 8 eller 10 Aars Periode, altsaa Udgifter, der vil andrage gennemsnitlig 4—5 Mill. Kr. aarlig — regner vi med en 10 Aars Periode, bliver det ca. 4 Mill. Kr. aarlig —, og man har næret Ængstelse for, at Udstedelsen af saadanne Statsbaneobligationer som dem, der her er Tale om, vilde virke uheldigt ind paa det danske Obligationsmarked i det hele. Ved Lovforslagets første Behandling i Folketinget gjorde jeg opmærksom paa de mægtig store Obligationsbeløb, der aarlig udstedes her i Landet, Kreditforeningsobligationer, Hypotekforeningsobligationer og for de sidste Aars Vedkommende Obligationer indenfor Byggefagene; endvidere udredes der store Beløb til Anlæg f. Eks. indenfor Telefonselskaberne og paa andre Felter, saa at vi paa alle disse Omraader tilsammen kommer op til Udstedelse af Obligationsbeløb, som utvivlsomt overstiger 300 Mill. Kr. aarlig. Jeg har da peget paa, at det vilde være ganske usandsynligt, at Udstedelse af Statsbaneobligationer til et Beløb af gennemsnitlig ca. 4 Mill. Kr. om Aaret kunde komme til at øve nogen nævneværdig Indflydelse paa disse Obligationer. Ikke des mindre er det dog klart, at der baade har været og er fra visse Sider nogen Ængstelse for at gaa til Gennemførelse af en saa stor økonomisk Opgave, en Opgave, som imidlertid i sig selv er overmaade rentabel, hvilket jeg allerede har paavist. Jeg for mit Vedkommende staa saaledes overfor dette Spørgsmaal, at jeg mener, vi i den kommende Tid skal sørge for to Ting. Vi skal søge at indskrænke vort Forbrug, vise større Sparsommelighed, end vi har gjort hidtil. Men der er en anden Ting, vi ogsaa skal gøre, og det er efter min Mening af mindst lige saa stor Betydning, vi skal af al vor Evne stræbe efter at udvikle vor produktive Kraft, saa